

Bakgrunn for vedtak

Femtevasselva kraftverk

Hamarøy kommune i Nordland fylke

NVE

Norges vassdrags-
og energidirektorat

Tiltakshaver	Hywer AS
Referanse	202305747
Dato	24.06.2026
Ansvarlig	Carsten Stig Jensen
Saksbehandler	Bendik Kjefferud Erdal

Dokumentet sendes uten underskrift. Det er godkjent i henhold til interne rutiner.

Sammendrag

Hva søker Hywer AS om?

Hywer AS har søkt om tillatelse til å bygge Femtevasselva kraftverk i Hamarøy kommune, Nordland. Kraftverket vil utnytte et fall på 69 meter i Femtevasselva, fra inntak på kote 142,7 ned til kraftstasjon på kote 74. Vannveien er planlagt som 775 meter nedgravd rørgate. Middelvannføringen ved inntaket er beregnet til 2,56 m³/s, og kraftverket er planlagt med en maksimal slukeevne på 4,61 m³/s. Det er planlagt minstevannføring på 600 l/s på sommerstid og 300 l/s på vinterstid. Kraftverket vil ha en installert effekt på 2,6 MW, noe som vil gi en årsproduksjon på 7,4 GWh i et gjennomsnittså.

Hva mener høringspartene om tiltaket?

Hamarøy kommune peker på flere konfliktområder for utbyggingen, og mener tiltaket kan komme i konflikt med kommuneplanens arealdel. Kommunen mener tiltakshaver må synliggjøre at det ikke foreligger overvekt av motstridende interesser og sikre høyest mulig minstevannføring. Statsforvalteren bemerker at tiltaket må utformes slik at det ikke svekker reinens mulighet til å krysse elva, og at anleggsperioden må koordineres med reinbeitedistriktet for å unngå forstyrrelser. Statsforvalteren mener også at utbygging kan komme i konflikt med forvaltningsmål for arter i naturmangfoldloven § 5. Nordland fylkeskommune er positiv til tiltaket, så lenge kulturminnesporene i området sikres, og anleggsperioden koordineres med reinbeitedistriktet. Statens vegvesen bemerker at tiltak som griper inn i veitraséen krever avtale med dem. Stajggo-Hábmer reinbeitedistrikt går imot prosjektet, og viser til at flyttleia går rett ved inntaket, og at de allerede har store utfordringer i området. FNF Nordland er imot en utbygging, og begrunner dette med at vassdraget allerede har en betydelig samlet belastning som følge av overføring av Slunkajavrre-feltet. FNF Nordland er også kritiske til usikkerhet knyttet til påvirkningen tiltaket vil ha på fuktighetskrevenende arter.

Hva gir NVE tillatelse til?

NVE gir Hywer AS tillatelse til å bygge og drive Femtevasselva kraftverk, med de nødvendige elektriske anlegg i kraftverket. Minstevannføring settes til 600 l/s i perioden 1.5-30.9, og 300 l/s resten av året.

Hvorfor gir NVE tillatelse?

NVE mener fordelene ved utbygging av Femtevasselva kraftverk er større enn ulempene. Utbyggingen vil gi en årlig produksjon på 7,4 GWh, som tilsvarer strømforbruket til om lag 370 husstander. NVE legger til grunn at utbyggingen vil medføre negative konsekvenser for naturmangfold, spesielt de rødlistede artene flatsaltlav, fossenever og olivenfiltlav. Med krav om minstevannføring mener NVE imidlertid at de negative konsekvensene kan avbøtes. I kombinasjon med overløp over inntaksdammen mener NVE at den foreslåtte minstevannføringen er tilstrekkelig for å opprettholde artenes livsvilkår i noen grad. For reindrift mener NVE at tiltaket i all hovedsak vil kunne gi negative virkninger som følge av støy og forstyrrelser i anleggsfasen. Med krav om god involvering av reinbeitedistriktet, og pause av støyende anleggsarbeid når reinen benytter flyttleia sør for inntaksområdet, mener NVE at tiltaket har akseptable konsekvenser for reindrift.

Innhold

1	Søknad	3
2	Høring	9
3	NVEs vurdering	14
4	NVEs konklusjon	26

Saksdokumenter vi refererer til er angitt med (NVE dok. saksnr.-dok.nr.). Dokumenter i innværende sak 202305747 er kun angitt med «dok#» og dokumentnummeret. Sistnevnte dokumenter er tilgjengelige på via offentlig postjournal og sakens nettside: www.nve.no/9048/V.

1 Søknad

NVE har mottatt følgende søknad fra Hywer AS, datert 22.03.2023:

Søknad om konsesjon for bygging av Femtevassselva kraftverk

Hywer AS ønsker å utnytte vannfallet i Femtevassselva i Hamarøy kommune i Nordland fylke, og søker herved om følgende tillatelser:

I. Etter vannressursloven, jf. § 8, om tillatelse til:

- *Å bygge Femtevassselva kraftverk med tilhørende anlegg som beskrevet i vedlagte søknad*

II. Etter energiloven om tillatelse til:

- *Bygging og drift av Femtevassselva kraftverk, med tilhørende koblingsanlegg og kraftlinjer som beskrevet i søknaden.*

1.1 Hoveddata

TILSIG		Hovedalternativ
Nedbørfelt	km ²	45,6
Årlig tilsig til inntaket	mill.m ³	80,7
Spesifikk avrenning	l/s/km ²	56,2
Middelvannføring	m ³ /s	2,56
Alminnelig lavvannføring	m ³ /s	0,322
5-persentil sommer (1/5-30/9)	m ³ /s	0,433
5-persentil vinter (1/10-30/4)	m ³ /s	0,449
KRAFTVERK		
Inntak	moh.	143
Avløp	moh.	74
Lengde på berørt elvestrekning	m	850
Brutto fallhøyde	m	69
Midlere energiekivalent	kWh/m ³	0,1
Slukeevne, maks	m ³ /s	4,61
Minste driftsvannføring	m ³ /s	0,46
Planlagt minstevannføring, sommer	m ³ /s	0,60
Planlagt minstevannføring, vinter	m ³ /s	0,30
Tilløpsrør, diameter	mm	1600
Tilløpsrør, lengde	m	775
Installert effekt, maks	MW	2,6
Brukstid	timer	2110
MAGASIN		
Magasinvolum	mill. m ³	0,01

PRODUKSJON

Produksjon, vinter (1/10 - 30/4)	GWh	2,6
Produksjon, sommer (1/5 - 30/9)	GWh	4,8
Produksjon, årlig middel	GWh	7,4

ØKONOMI

Utbyggingskostnad (2023)	mill.kr	45,6
Utbyggingspris (2023)	kr/kWh	6,1

1.2 Elektriske anlegg

GENERATOR

Ytelse	MVA	3,1
Spennings	kV	6,6

TRANSFORMATOR

Ytelse	MVA	3,5
Omsetning	kV/kV	6,6/22

NETTILKNYTNING

Lengde	m	935
Nominell spenning	kV	22
Tilknytningsløsning	Jordkabel TSLF	
Kabeltverrsnitt	mm ²	95

1.3 Om søker

Hywer AS er et privat aksjeselskap, som er 100 % eid av Saint-Gobain Distribution Norway AS. Selskapet er en av landets største småkraftaktører, og har siden 2004 bygget og driftet over femti småkraftverk i Norge. Hywer AS har rolle som både byggherre og totalentreprenør for nybygg og rehabilitering av vannkraft, og står som søker og utbygger av det gjeldende prosjektet. Det er inngått en avtale med Statskog SF, som er grunneier i området.

1.4 Historikk

Det ble i 2009 søkt om konsesjon til Femtevasselva kraftverk. Den gangen var det Nord-Norsk Småkraft AS som var tiltakshaver. Det ble i forbindelse med den tidligere søknaden utarbeidet en biologisk mangfold-rapport av Grønn Kompetanse AS i 2007, med supplerende undersøkelser av Sweco AS. NVE ga konsesjon til Femtevasselva kraftverk den 15.12.2010, og valgte den gang å justere kravet til minstevannføring fra det omsøkte alternativet på 390 l/s hele året, til 300 l/s i vintersesongen og 600 l/s i sommersesongen. Dette ble gjort for å ivareta noe luftfuktighet i vekstsesongen til fossenever. I 2015 ble prosjektet solgt og overført til Nord-Salten Kraft AS, som så søkte om forlenget byggefrist. NVE innvilget forlenget byggefrist med fem år, til den 15.12.2020. Prosjektet ble ikke iverksatt innen denne fristen, og konsesjonen falt bort.

1.5 Beskrivelse av området

Femtevasselva kraftverk er planlagt i Hamarøy kommune i Nordland. Prosjektområdet er klassifisert som *åpent dallandskap under skoggrensen* (NiN), med en gradvis og slak overgang til

omkringliggende åser og fjell. Delene av landskapet som ikke er dominert av vann, vassdrag og våtmarker er for det meste dekket av skog. Kråkmotinden (916 moh.) er en framtrédende fjellformasjon i nærheten av prosjektområdet. Landskapet i området gir et inntrykk av villmarkspreget med lite bebyggelse, store fjell, myrer og fjellbjørkeskog.

Vassdragene i området er for det meste korte og store, og hovedvassdraget består av i alt syv vann med relativt korte elvestrekninger imellom. Femtevassella er omkring to kilometer lang med utspring fra Femtevatnet og utløp i Fjerdevatnet, også kalt Kråkmovatnet. Elva er en del av Sagelvvassdraget. Fra Fjerdevatnet renner vannet videre til Sandnesvatnet, Strindvatnet og ut i Sagfjorden. Femtevassella har stort sett en jevn helning mellom planlagt inntak og kraftstasjon og renner i all hovedsak på berg og svaberg.

Sagelvvassdraget er blitt utbygd for kraftproduksjon i flere omganger. Rekvatnet, som med Falkelva ligger som en sidegren øst for Femtevassella, og naturlig drenerer til Sandnesvatnet, er overført til Fjerdevatn gjennom Rekvatn kraftverk, med den følge at Falkelva har sterkt redusert vannføring. Slunkajavrre kraftverk ble etablert i 1983, med overføring til Rekvatn. Slunkajavrre-utbyggingen resulterte med dette i at avrenningen til Sjuendevatnet, Sjettevatnet og Femtevatnet, inkludert Femtevassella, ble sterkt redusert.

1.6 Teknisk plan

1.6.1 Inntak

Inntaket er planlagt plassert på nordsiden av Femtevassella rett oppstrøms veibroen (Figur 1). Overløpet vil ligge på kote 142,7. Det vil bli bygget en overløpsterskel i betong med høyde på opptil 2 meter og bredde på omtrent 18 meter. For å sikre isfrie forhold vil det være nødvendig å spreng seg ned i elveleiet der inntakskammeret etableres. Det oppdemte arealet er ifølge søknaden forventet å bli beskjedent, da det ikke er planlagt regulering.

En inntakskonstruksjon i form av et betongkammer med inntaksrist, stengeanordning og konus med overgang til rørgate etableres. Et lite lukehus etableres over inntakskonstruksjonen for tilgang og oppbevaring av utstyr.

1.6.2 Vannvei

Vannveien får en total lengde på om lag 775 meter. Fra inntaket på kote 142,7 ledes vannet inn i et GRP tilløpsrør med innvendig diameter 1600 mm til kraftstasjon på kote 74. Rørgatetraseen er planlagt på elvens østside. Øvre del av traseen følger gamle E6. Etter omkring 500 meter forlater traseen gamle E6 og går i terrenget ned mot elva og kraftstasjonen. Rørgaten vil bli nedgravd i sin helhet. I anleggsfasen vil det bli behov for et midlertidig ryddebelte på cirka 30 meters bredde langs rørgaten. Søker antar at det vil være behov for sprengt fjellgrøft det meste av traseen.

1.6.3 Kraftstasjon

Kraftstasjonen blir liggende i dagen med undervann på cirka kote 74 moh. Stasjonen blir liggende omtrent 250 meter fra gamle E6 og 270 meter fra nærmeste bebyggelse. Kraftstasjonen blir på omkring 100 m² i grunnflate og vil utformes tilpasset eksisterende bebyggelse og terreng. Det etableres et midlertidig rigg- og lagerområde ved stasjonstomten i byggeperioden. Ved det planlagte kraftstasjonsområdet, cirka 500 meter oppstrøms Femtevassellas innløp til Fjerdevatn, flater elva ut. Stasjonen plasseres på østbredden av elva, like i nærheten av der elva flater ut i et bredere løp. Utløpet er planlagt oppstrøms kulpen ovenfor Holmen, en øy som ligger midt ute i elven, for å sikre at vannet fordeler seg på begge sider av Holmen.

Det planlegges en enkel stasjonsbygning med en Francisturbin i størrelsesorden 2,6 MW, og en generator med cirka 3,1 MVA ytelse og 6,6 kV spenning. Stasjonen planlegges med to transformatorer på henholdsvis 3,5 MVA og 6,6/22 kV omsetningsforhold, og 50 kVA med 0,4/22 kV omsetning for å forsyne kraftstasjonen med 400 V spenning.

1.6.4 Nettilknytning

Det går en 22 kV kraftledning om lag 600 meter fra kraftstasjonsområdet. Kraftverket er planlagt tilknyttet denne ledningen ved at det legges 935 meter med 22 kV jordkabel til ny trafostasjon rett ved eksisterende kraftledning. Områdekonsesjonær er Kystnett AS som eier og driver den eksisterende 22 kV ledningen. Ledningen går via Innhavet mot nord, og via Mørsvik og Kobbelv mot sør. Kraftledningen er koblet til en 66 kV ledning i Falkelv transformatorstasjon, like øst for Fjerdevatn. Kystnett bekrefter at det er kapasitet i nettet til å tilknytte Femtevasselve kraftverk.

Hywer AS opplyser i e-post den 30.4.2026 (dok# 32) om at de ønsker at nettilknytningen av kraftverket skal bygges under Kystnett AS sin områdekonsesjon. Fra 1.1.2026 er det gjort endringer i energiloven som innebærer at områdekonsesjonærer nå har henteplikt for tilknytning av anlegg for produksjon av elektrisk energi, jf. energiloven § 3-4a. Se for øvrig kapittel om *Forholdet til energiloven*, nederst i bakgrunnsnotatet.

1.6.5 Veier

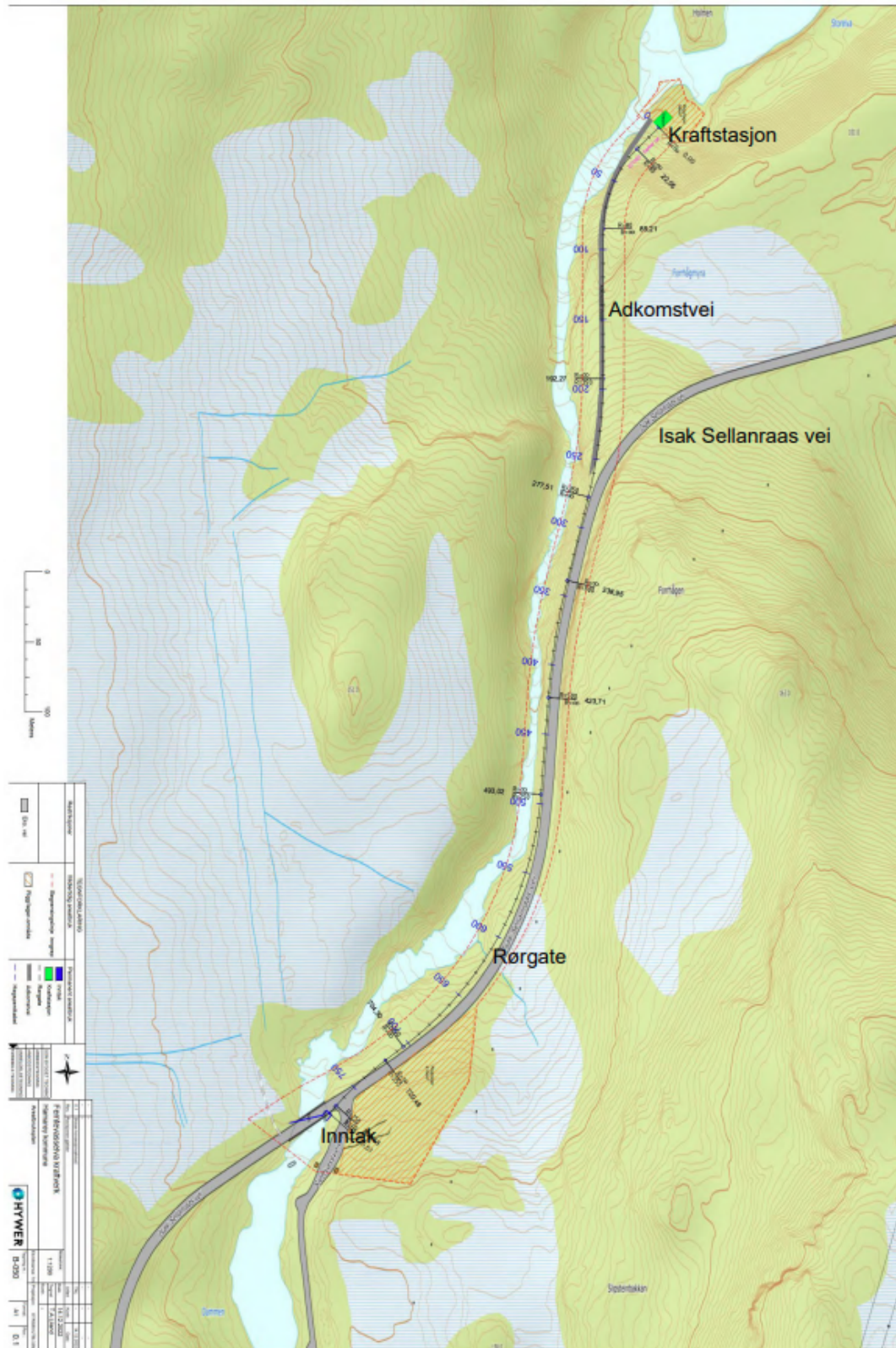
Prosjektets øvre del vil ha tilkomst via den gamle europavei E6/Isak Sellanraas vei. Fra der rørgatetraséen dreier vekk fra veitraseen ned mot kraftstasjonen, er det planlagt å etablere en ny permanent adkomstvei på cirka 275 meter. Veien vil følge rørgatetraséen i sin helhet, og det etableres en ny avkjøring fra hovedvei.

1.6.6 Massetak og deponi

Prosjektet er av tiltakshaver forventet å ha massebalanse. Overskuddsmasser vil i hovedsak genereres fra utgraving og sprenging av rørgate, stasjonstomt og byggegrop. Overskuddsmasser vil brukes til tilbakefylling over rør og arrondering for å utjevne terreng. Ved både midlertidig og permanent arealbruk skaves toppdekke av, toppmasser, undergrunnsmasser og sprengstein separeres, og toppdekke brukes til istandsetting og revegetering etter sluttarrondering.

1.6.7 Arealbruk

Inngrep	Midlertidig areal (daa)	Permanent areal (daa)
Inntaksområde	3	0,5
Rørgate (vannvei)	23	0
Veier		0,9
Kraftstasjonsområde	1	0,3
Massetak/deponi	0	0
Rigg-/lagerområde	6	0
Nettilknytning	4,5	0,1
Sum	37,5	1,8

Figur 1: Utbyggingsløsning Femtevasselva kraftverk. Rigg/lagerområder er markert med rød skravur, rød stiplet linje er begrensingslinje for inngrepet, kraftstasjon er markert med skarp grønn, svartlinje viser rørgate, grått linjepolygon viser adkomstvei. Kart utarbeidet av Hywer AS.

1.7 Forholdet til offentlige planer

1.7.1 Kommuneplan

Kommuneplanene for gamle Hamarøy og Tysfjord kommuner er gjeldende inntil kommuneplanen for den nye kommunen er vedtatt. Konesjonssøknaden gjelder anlegg som tenkes plassert i område som i gjeldende kommuneplan for Hamarøy kap. 6.1 er avsatt til LNF-1 område med særlig viktige landbruks- natur- og friluftsverdier der bygging ikke er tillatt. I planbestemmelsen 6.1.3 gjelder allikevel at bygging av mindre kraftverk kan tillates etter nærmere og særskilt vurdering av de enkelte vassdrag. Femtevassella er ikke nevnt spesifikt, men det er skrevet at *«kommunen er kjent med at det foreligger planer om å etablere en rekke små kraftverk i Hamarøy, og vil gi uttrykk for at det er ønskelig med etablering av flere slike kraftverk»*.

1.7.2 Verneområder

Oppstrøms det omsøkte tiltaket ligger Sagvassdalen naturreservat, som ble opprettet i 2011. Naturreservatet ligger i nedbørsfeltet til Femtevassella, ovenfor Sjuendevatnet, i Slunkajohka-deltaet. Naturreservatet omfatter blant annet en velutviklet flommarkskog. Miljødirektoratet beskriver slike biotoper som mangelvare i skoglandskapet, som er viktige å ta vare på. Vannstrengen gjennom deltaet er betydelig redusert som følge av overføringen til Slunkajavrre kraftverk fra 1983.

1.7.3 Regional plan om vannkraft i Nordland

Nordland fylkeskommune har utarbeidet Regional plan om vannkraft i Nordland (2021). Planen beskriver ønsket utvikling for vannkraft i Nordland i et langsiktig perspektiv med indirekte føringer for arealbruk. Sagelvassdraget er ikke nevnt i planen fra 2021.

2 Høring

Søknaden er behandlet etter reglene i kapittel 3 i vannressursloven. Den er kunngjort og lagt ut til offentlig ettersyn. I tillegg har søknaden vært sendt til lokale myndigheter og interesseorganisasjoner, samt berørte parter for uttalelse (dok# 2). NVE var på befaring i området den 21.06.2024 sammen med representanter for søkeren, kommunen, FNF Nordland og Stajggo-Håbmer reinbeitedistrikt. De innkomne høringsuttalelsene har vært forelagt søkeren for kommentar.

2.1 Høringsuttalelser

Der uttalelsene er lange, har NVE oppsummert disse. Fullstendige uttalelser er tilgjengelige via offentlig postjournal og NVEs nettsider.

NVE har mottatt følgende kommentarer til søknaden:

Hamarøy kommune uttaler seg i brev til NVE den 30.08.2024 (dok# 25):

Kommunen viser til at konsesjonssøknaden kan være i strid med kommuneplanens arealdel. Kommunen mener søknaden er mangelfull, da den mangler perspektiv og snitt som viser terrenginngrep. Det vises til at en utbygging vil øke den samlede belastningen på vassdragsnaturen regionalt og nasjonalt. Opprettelsen av Sagvassdalen naturreservat viser at det er verneverdig natur i området, og kommunen bemerker at fysiske inngrep gjør at belastningen på naturmiljøet langs elva er større enn i planen det ble gitt konsesjon til i 2010. Om det gis konsesjon mener Hamarøy kommune at det må være under forutsetning om at søker synliggjør at det ikke foreligger overvekt av motstridende interesser som fiske, biologisk mangfold og friluftsliv. Videre mener kommunen at rørgate må graves ned og revegeteres, samt at traséen legges lengst mulig inn i eksisterende veikropp for å minimere naturinngrep. Kommunen legger til grunn at tiltak for å sikre minste foreslåtte middelvannføring og oppnå høyest mulig middelvannføring utarbeides og framlegges, og at tiltak som sikrer flytting av rein beskrives.

Statsforvalteren i Nordland uttaler seg i brev til NVE den 29.04.2024 (dok# 17):

Statsforvalteren kommenterer forhold knyttet til reindrift, naturmiljø og friluftsliv. Området har verdi som vårbeite og høstbeite, samt flyttlei for reindriften. Rørgate og kraftstasjon på østsiden av elva reduserer den negative påvirkningen på reinbeitedistriktet sammenlignet med den bortfalte konsesjonen. Statsforvalteren ber NVE ved en eventuell konsesjon stille vilkår om at inntaket utformes slik at det ikke svekker reinens mulighet til å krysse elva oppstrøms. Elva har samtidig en funksjon som naturlig sperregjerde for rein i oppsamlingsområdet på vestsiden av elva, nedstrøms inntaket. Statsforvalteren bemerker at minstevannføring bør settes så høyt som mulig for å ivareta denne effekten. Videre pekes det på at anleggsperioden bør legges i et tidsrom som ikke forstyrrer flytting av rein. Av naturmiljøhensyn mener Statsforvalteren at en utbygging av Femtevasselva kraftverk kan komme i konflikt med nasjonale mål om forvaltningen av naturmangfoldet i Norge. De trekker spesielt fram kontinuitetsskogsområdet kartlagt som *Gammel lågurtospeskog med sentral økosystemfunksjon* etter NiN-metodikken, og de registrerte forekomstene av fossenever (VU), flatsaltlav (VU) og olivenfiltlav (NT). Det er usikkert hvordan redusert luftfuktighet vil påvirke naturtypen, men Statsforvalteren mener det er grunn til å tro at redusert luftfuktighet vil ha negative virkninger for de fuktighetskrevene lavartene. Statsforvalteren bemerker også at redusert vannføring i elva, inntaksdammen og kraftverket vil innvirke negativt på friluftslivopplevelsen i området, men at endret plassering av kraftstasjon og rørgate er noe mindre konfliktfylt enn slik det tidligere prosjektet var planlagt.

Nordland fylkeskommune uttaler følgende i brev til NVE den 07.05.2024 (dok# 20):

[...]

1. Fylkesrådet i Nordland tilrår at Norges vassdrags- og energidirektorat gir konsesjon til Femtevasselva kraftverk. Dersom NVE gir konsesjon til kraftutbyggingen:

a. må kulturminnesporene etter lokomotivstallen sikres gjennom detaljplanen om utarbeides.

b. må tidspunkt for og gjennomføring av anleggsperioden planlegges i samarbeid med reindrift.

2. Nordland fylkesting viser til tiltakshavers aktsomhets- og meldeplikt dersom en under markinngrep skulle støte på ennå ikke kjente fornminner, jf. kulturminneloven §§ 3, 4 og 8 andre ledd. Dersom det under arbeidet skulle oppdages gamle gjenstander, ansamlinger av trekull eller unaturlige/uventede steinkonstruksjoner, må Nordland fylkeskommune varsles umiddelbart. Det forutsettes at nevnte pålegg bringes videre til dem som skal utføre arbeide i marken.

Sámediggi - Sametinget uttaler følgende i brev til NVE den 06.05.2024 (dok# 19):

Sámediggi – Sametinget uttaler seg her om samiske kulturminner. For hensyn som angår reindrift forutsetter vi dialog med reindriftsforvaltninga samt gjeldende reinbeitedistrikt. Etter vår vurdering er det lite sannsynlig at tiltaket vil komme i konflikt med automatisk fredete samiske kulturminner. Sámediggi – Sametinget har derfor ingen kulturmiljøfaglige merknader til planen. Vi er tilfredse med at den generelle aktsomhets- og meldeplikten etter kulturminneloven § 8 annet ledd er nevnt som eget punkt i konsesjonssøknaden; forutsatte tiltak 4.1.6. Det vises til egen uttalelse fra fylkeskommunen.

Statens vegvesen uttaler følgende i brev til NVE den 22.04.2024 (dok# 13):

Vi oppfatter at området er uregulert, og at kommuneplanen viser arealformålet LNFR. Rent prinsipielt bør et slikt byggetiltak ha dekning i arealplanene. Statens vegvesen vil ikke motsette seg søknaden, med må samtidig påpeke at våre interesser som vegeier av E6 Isak Sellanraas vei, og til krysset ved E6 Hamarøyveien er direkte berørt. Etter hva vi kan se vil blant annet strukturer som kabeltrasé og overløpsterskel gå inn på vegtraséen, og dette krever avtale med Statens vegvesen som grunneier. En gjennomføring av slike tiltak krever også en gjennomføringsavtale på vanlig måte. Det er også grunn til å påpeke at en gjennomføring kan utløse behov for arbeidsvarsling i anleggsfasen. Se informasjon om dette på vegvesen.no. Samtidig må det tas et alminnelig forbehold om eventuelle nødvendige tilpasninger i prosjektet som ivaretar Statens vegvesens interesser. Videre prosess og planlegging av prosjektet må ta hensyn til det som påpekt. Vi ser frem til å bli nærmere involvert før en utbygging finner sted.

Stajggo-Hábmer reinbeitedistrikt uttaler følgende i e-post til NVE den 26.04.2024 (dok# 14):

Reinbeitedistriktet går imot byggingen av Femtevasselva kraftverk. Den ligger midt i flytteveien og reindriften har allerede store utfordringer her. Tiltaket vil få store konsekvenser for reindriften.

Forum for natur og friluftsliv Nordland uttaler seg i brev til NVE den 03.05.2024 (dok# 18):

FNF mener det ikke kan gis konsesjon til å bygge Femtevasselva kraftverk. De peker på den samlede belastningen i regionen, og at Femtevasselva allerede er fraført vann. Videre kommenterer FNF at støy, særlig i anleggsfasen, vil ha negative konsekvenser for dyreliv, fugleliv og friluftsliv. De bemerker at det er usikkerhet i hvorvidt foreslått minstevannføring vil opprettholde naturverdiene i vassdraget. FNF mener at tidspunktet for feltregistreringer ikke er gunstig med tanke på registrering av fugl og tidligblomstrende vegetasjon. FNF trekker også fram viktigheten av å bevare naturtypen *Gammel lågurtospeskog*, og den fuktighetskrevende arten fossenever (VU). Usikkerheten knyttet til de hydrologiske endringene blir av FNF ansett som uakseptabel. FNF mener det er manglende kunnskap om bunndyrfaunaen og økosystemtjenester i KU-rapporten. De stiller seg også kritiske til de visuelle effektene av tiltaket, og beskriver området som et populært turområde.

2.2 Søkere kommentarer til høringsuttalelsene

Hywer AS kommenterte de innkomne uttalelsene i brev til NVE den 30.05.2024 og 28.11.2024 (dok# 21, 26). Der kommentaren fra søker er lang, har NVE sammenfattet en oppsummering. Kommentarene til høringsuttalelsene kan leses i sin helhet på sakens nettside.

Hamarøy kommune / Statsforvalteren i Nordland

Hywer påpeker at det i nærområdet ikke er registreringer av sensitive arter av fugl og pattedyr som er unntatt offentlighet. Av hensyn til fossefall foreslår de å sette ut predatorsikre hekkedasser i nærheten av inntaket.

Videre viser de til at minstevannføringen vil opprettholde en bestand av insektsfauna og fisk, og en viss luftfuktighet for fuktighetskrevende lav- og plantearter. Minstevannføringen er av hensyn til lavfloraen satt noe høyere enn Hywers beregning av 5-persentil i sommerperioden, og noe lavere i vinterperioden. Det vil installeres en elektromagnetisk strømningsmåler ved inntaket, med tilkoblet alarm for varsling hvis vannføring kommer under konsesjonsgitte nivåer. I anleggsperioden vil det settes opp skilt for å informere om tiltaket.

Hywer mener det i hovedsak vil være inntaket som vil ha negative konsekvenser for friluftsliv, da dette ligger i et viktig utfartsområde. Dette vil være mest synlig i anleggsfasen, og Hywer opplyser at de vil sette opp informasjonsskilt, og forsøke å gjennomføre en god utforming av inntaket og riggområder. I driftsfasen vil inngrepet ikke ha negative konsekvenser for friluftslivet.

Rørgaten vil bli nedgravd i sin helhet, og omtrent 500 meter vil ligge i veiskulderen. Utbygger vil tilstrebe å legge rørgaten så langt inn mot fjellet på østsiden av veien, for å unngå å gripe inn i kantsonen langs elva. Det er antatt at det vil være behov for sprengt fjellgrøft i storparten av traséen. Der det må graves vil underliggende masser tilbakeføres først, og toppmasser legges løst på toppen, for å gi raskere revegetering.

Det er gjennomført møte med reinbeitedistriktet, lagt fram planer og tatt imot innspill på disse. Hywer mener flyttleia ikke vil bli negativt berørt av tiltaket, med unntak av under anleggsperioden. Dette avbøtes med en kompensasjon i henhold til oversendt avtale fra Hywer til reinbeitedistriktet.

Nordland fylkeskommune / Sámediggi - Sametinget

Hywer skriver at de vil sikre kulturminner gjennom detaljplan for landskap og miljø. De vil fortsette dialogen med reinbeitedistriktet og lage en plan for gjennomføringen og innføre restriksjoner i anleggsperioden.

Hvis det kommer fram noe som kan være et fredet kulturminne under anleggsarbeidene skal arbeidene umiddelbart stoppes og aktuelle instanser skal varsles. Utbygger er oppmerksom på den generelle aktsomhets- og meldeplikten etter kulturminnelovens § 8.

Statens vegvesen

Vi har i utviklingsfasen av prosjektet hatt dialog Statens vegvesen. Vi vil fortsette dialogen og få på plass en grunneier og gjennomføringsavtale før en utbygging finner sted.

Stajggo-Hábmer reinbeitedistrikt

Det er gjennomført møter med reinbeitedistriktet i utviklingsfasen av prosjektet. Det er lagt fram tegninger og skisser av prosjektet. Her har de kunnet kommet med innspill i forhold til avbøtende tiltak. Plassering og utforming av inntaksdammen er planlagt slik at ikke flyttlei blir negativt berørt. Vannstanden skal ikke heves utover dagens normalvannstand. Isforholdene i elva ved flyttlei vil da heller ikke bli endret fra dagens situasjon.

[...]

Ulemper vil være under byggefasen, dette bøtes med en kompensasjon iht. foreslått oversendt avtale. Gjennomføringen av arbeidene må koordineres med reindriftsutøverne i forhold til flytting av rein. Plasseringen av riggområder for arbeid med inntaksdammen legges utenfor avmerket flyttlei slik at de kommer i minst mulig konflikt med flyttleiene som passerer gjennom området. Dersom det observeres rein i anleggsfasen vil det gjøres lokale tiltak for å redusere støy og vise hensyn.

Forum for natur og friluftsliv Nordland

I anleggsfasen vil det være en del støy som følge av trafikk, sprenging og graving, som kan føre til redusert opplevelsesverdi for folk som ferdes i området. Inntaket vil ligge i området som er et viktig utfartsområde. Det skal settes opp skilt for å informere om tiltaket i anleggsfasen og om sikkerhetsrelevante aspekter. I driftsfasen vil ikke tiltaket være til hindrer for bruken av området i forbindelse med friluftsliv.

Det er ingen registreringer av sensitive arter av fugl og pattedyr, som er unntatt offentlighet i nærområdet til tiltaket. Flere rødlistede fuglearter forventes å benytte influensområdet som deres funksjonsområde. Ifølge Artskart er hønsehauk (VU), granmeis (VU), og tretåspett (NT) registrert i influensområdet, samt en eldre registrering av gjøk (NT) (Artsdatabanken). Det er ikke registrert hekking av hønsehauk, men det kan ikke utelukkes. Både strandsnipe og fossefall er registrert nær planlagt inntak. På grunn av mulig økt predasjon, foreslås det å etablere predatorsikre hekkel plasser på egnede steder for fossefall.

FNF Nordland mener det er uakseptabelt at det konkluderes med at det er stor usikkerhet knyttet til hvilke konsekvenser redusert vannføring vil få for ulike plantearter, i og med at det her er snakk om vannkraftutbygging. Vi viser til at det er et allment kjent faktum at det foreligger lite kunnskap om ulike arters (spesielt moser og lav) respons på redusert vannføring i forbindelse med bl.a. vannkraftutbygging. Sweco viser til at denne problemstillingen bl.a. er grundig omtalt i NVE rapport nr. 50-2017 (Gaarder, Høitomt & Klepsland, 2017). I rapporten står det bl.a. at "Vi kan nok ha en ganske presis forståelse av hva slags miljøer de vokser i og substratet de vil vokse på, men vi kjenner mindre til hvorfor de vokser der, og enda dårligere til hvordan endringer i miljøet virker inn på bestandene".

I NVEs mal for konsesjonssøknader for småkraftverk er det oppgitt at det er relevant å omtale økosystemtjenester dersom større våtmarksområder/myrområder berøres. Det er ikke tilfellet i denne saken, og det ble derfor ikke omtalt nærmere.

2.3 Tilleggsopplysninger

Oppdatering av installert effekt i søknaden

Under NVEs teknisk-økonomiske analyse ble det oppdaget at installert effekt oppgitt i søknaden ikke stemte med produksjonsberegningene. NVE ba i e-post av 13.02.2025 (dok# 27) Hywer om å rette feilen i søknaden. Installert effekt i kraftverket er korrigert fra 3,6 til 2,6 MW. Årlig produksjon er justert ned fra 7,6 GWh/år til 7,4 GWh/år (dok# 28). Søknaden er oppdatert, og riktig versjon er tilgjengelig på sakens nettside.

Konsultasjon

NVE har gitt tilbud om konsultasjon til reinbeitedistriktet. De har ikke gitt respons på dette.

3 NVEs vurdering

3.1 Hydrologiske virkninger av utbyggingen

Kraftverket utnytter et nedbørfelt på 45,6 km² ved inntaket, og middelvannføringen er beregnet til 2,56 m³/s. Effektiv innsjøprosent er på 3,3 %, og nedbørfeltet har en breandel på 0,1 %. Vassdraget har vårflokker, men det kan også komme flommer høst- og vinterstid. De aller laveste vannføringene opptrer gjerne om vinteren, men dette er svært avhengig av årstemperatur og nedbør. 5-persentil for sommer- og vintervannføring er beregnet av tiltakshaver til henholdsvis 433 l/s og 449 l/s. Alminnelig lavvannføring for vassdraget ved inntaket er beregnet til 322 l/s. Maksimal slukeevne i kraftverket er planlagt til 4,61 m³/s og minste driftsvannføring til 0,46 m³/s. Det er foreslått å slippe en minstevannføring på 600 l/s i sommerperioden fra 1.5. til 30.9, og 300 l/s i vinterperioden fra 1.10 til 30.4. Ifølge søknaden vil dette medføre at 61,7 % av tilgjengelig vannmengde benyttes til kraftproduksjon. Ved å regne med overføringen av delfeltet til Slunkajavrre kraftverk, som får om lag 55 % av tilsiget til nedbørfeltet ved det planlagte inntaket, vil det etter en eventuell utbygging av Femtevassselva kraftverk være om lag 17 % av naturlig årlig vannmengde som går i Femtevassselva.

Med en maksimal slukeevne tilsvarende 180 % av middelvannføringen og foreslått minstevannføring, har tiltakshaver beregnet at det vil være en midlere vannføring på 981 l/s rett nedstrøms inntaket som et gjennomsnitt over året. Det meste av dette vil komme som overløp i flomperioder. De store flomvannføringene blir ifølge tiltakshaver i mindre grad påvirket av utbyggingen. Ifølge søknaden vil det være overløp forbi inntaket 60 dager i et middels vått år. I 142 dager vil vannføringen være under summen av minste driftsvannføring og minstevannføring og derfor være for liten til at det kan produseres kraft, slik at kraftstasjonen må stå og hele tilsiget slippes forbi inntaket (Tabell 1). Tilsiget fra restfeltet vil i gjennomsnitt bidra med 23 l/s ved kraftstasjonen.

Tabell 1: Antall dager med vannføring større enn største slukeevne og mindre enn laveste driftsvannføring tillagt planlagt minstevannføring i utvalgte år. Kilde: Konsesjonssøknad Femtevassselva kraftverk, Hywer AS.

Femtevassselva kraftverk	Antall dager med vannføring	
	mindre enn minste driftsvannføring og minstevannføring	større enn maksimal slukeevne og minstevannføring
Vått år: 2011	98	77
Tørt år: 2001	151	17
Middels år: 2009	142	60

NVE har kontrollert det hydrologiske grunnlaget i søknaden. Vi har ikke fått vesentlige avvik i forhold til søkers beregninger. Alle beregninger som baserer seg på andre målte vassdrag, vil ved skalering til det aktuelle vassdraget være beheftet med feilkilder. NVE vil minne om at spesifikt normalavløp beregnet med bakgrunn i NVEs avrenningskart har en usikkerhet på +/- 20 % og usikkerheten øker for små nedbørfelt. NVE vil også bemerke at ved overføring av delfeltet til Slunkajavrre kraftverk, er om lag 50 % av nedbørfeltarealet tatt ut. Dette medfører at andelen snaufjell i feltet er redusert fra 55 % til 30 %. Dette vil resultere i at den naturlige tilsigsdynamikken, som allerede er redusert, også har fått redusert det relative volumet av smelteflokker.

Kommunen viser i sin høringsuttalelse til kommentar fra en grunneier i Kråkmo, om at det sjelden eller aldri er flom slik som før utbyggingen av Slunkajavrre kraftverk. NVE legger allikevel vekt på at med en slukeevne på 180 % av gjenværende middelvannføring viser beregningene at det vil gå vann i overløp over inntaket i om lag 60 dager i løpet av et middels vått år, i tillegg til minstevannføringen.

3.2 Prissatte virkninger

Med bakgrunn i de hydrologiske dataene som er lagt fram i søknaden, har søker beregnet gjennomsnittlig kraftproduksjon i Femtevasselva kraftverk til omtrent 7,4 GWh/år, fordelt på 2,6 GWh vinterproduksjon og 4,8 GWh sommerproduksjon. Byggekostnadene er estimert til 45,6 mill. kr. (2023-tall), noe som gir en spesifikk utbyggingskostnad på 6,16 kr/kWh. NVE har kontrollert de framlagte beregningene av produksjon og kostnader. Med NVEs kostnadsoverslag blir de spesifikke utbyggingskostnadene noe lavere enn det søker legger til grunn. Avviket i kostnadene er ikke stort, men fordi netto nåverdi ligger på vippepunktet mellom lønnsomt og ikke-lønnsomt, gir avviket utslag i om basisscenarioet er lønnsomt eller ikke.

NVE har beregnet netto nåverdi, nyttekostnadsbrøk og energikostnad over levetiden (LCOE) for prosjektet (**Error! Reference source not found.**). Nåverdiberegningen er basert på oppgitte utbyggingskostnader fra søker, typiske driftskostnader (5 øre/kWh), forventet middelproduksjon og et utfallsrom for kraftprisen slik den er modellert i NVEs langsiktige kraftmarkedsanalyse for 2023. Økonomisk levetid er satt til 40 år og kalkulasjonsrenten til 6 %. Nyttekostnadsbrøk er netto nåverdi delt på investeringskostnader og driftskostnader over levetiden. Brøken kan brukes til å sammenligne nåverdien til prosjekter av ulik størrelse. LCOE er et uttrykk for produksjonskostnaden over levetiden, og gir et bilde av hvilket inntektsnivå kraftverket trenger for å gå i null.

Tabell 2: Prissatt beslutningsgrunnlag basert på søkers egne verdier.

	Lav kostnad	Basis	Høy kostnad		
Spesifikk utbyggingskostnad (kr/kWh)	4,93	6,16	7,39		
LCOE (øre/kWh)	38	46	54		

Kostnadssensitiviteter					
	Lav kostnad	Basis	Høy kostnad		
Netto nåverdi [mill. kr]	- 13,06	- 22,18	- 31,30	Lavpris	Inntektssensitiviteter
Nyttekostnadsbrøk	- 0,31	- 0,43	- 0,52		
Netto nåverdi [mill. kr]	8,09	- 1,03	- 10,15	Basis	
Nyttekostnadsbrøk	0,19	- 0,02	- 0,17		
Netto nåverdi [mill. kr]	31,92	22,80	13,68	Høypris	
Nyttekostnadsbrøk	0,76	0,45	0,23		

Våre beregninger viser at kraftverket får negativ netto nåverdi på -1,03 mill.kr over 40 år med søkers kostnadsoverslag gitt basis prisbane. Nyttekostnadsbrøken i basisscenarioet beregnet med søkers kostnadsoverslag er på -0,02. I 5 av 9 kostnad/inntektsscenarioer blir nåverdien negativ.

Ved bruk av NVEs eget kostnadsoverslag viser imidlertid våre beregninger en marginal positiv netto nåverdi på 0,85 mill. kr. over 40 år i basisscenarioet. Dersom kostnadene skulle bli 20 % høyere enn det søker har anslått, vil lavpris- og basisprisscenarioene få negativ netto nåverdi også i denne beregningen. Det samme gjelder for alle kostnadsscenarioene om en legger til grunn den lave prisbanen fra NVEs kraftmarkedsanalyse for 2023.

Ved en eventuell konsesjon vil det imidlertid være søkers ansvar å vurdere den bedriftsøkonomiske lønnsomheten til prosjektet.

3.3 Naturmangfold

Tiltaksområdet ble kartlagt Sweco AS den 16.08.2022. Det foreligger også en biologisk mangfold-rapport fra Grønn Kompetanse (2007, NVE-ref. 200708325 dok# 4), utarbeidet i forbindelse med søknaden til den nå utløpte konsesjonen.

3.3.1 Naturtyper

I influensområdet er det kartlagt tre naturtyper: *Gammel lågurtospeskog*, *Gråor-heggeskog* og *Bekkekløft*. Bygging av Femtevasselva kraftverk er i biologisk mangfold-rapporten vurdert til å gi stor til middels negativ konsekvens for terrestrisk miljø. Sagvassdalen naturreservat ligger oppstrøms inntaket, og vil ikke bli påvirket av en eventuell utbygging.

Det ble registrert én naturtype etter Miljødirektoratets instruks (2022). Naturtypen *C14 Gammel lågurtospeskog* ble registrert på vestsiden av elva. Den har fått lokalitetsvurdering svært høy kvalitet. Dette er en naturtype med sentral økosystemfunksjon, men naturtypen er verken rødlistet eller en utvalgt naturtype. Lokaliteten blir ikke berørt av fysiske inngrep. Statsforvalteren bemerker at det er usikkert hvordan redusert vannføring vil påvirke luftfuktigheten i skogen. FNF mener redusert luftfuktighet vil påvirke lokaliteten negativt. For denne lokaliteten mener NVE at det er positivt at rørgata legges på østsiden av elva, i forhold til det forrige prosjektet, slik at fysiske inngrep unngås. Vi vektlegger derfor ikke fysiske inngrep i lokaliteten i vurderingen av konsesjonsspørsmålet. Da det ikke er registrert rødlistearter innenfor lokaliteten, og det heller ikke er en utvalgt eller rødlistet naturtype, mener NVE at tiltakets påvirkning på naturtypelokaliteten gjennom redusert luftfuktighet er innenfor et akseptabelt nivå. Rett sør for lokaliteten er det imidlertid registrert en forekomst av den fuktighetskrevede rødlistearten fossenever (VU). For våre vurderinger av denne viser vi til kapittel 3.3.2.

Gråor-heggeskog ble kartlagt av Grønn Kompetanse etter DN-Håndbok 13 i 2007. Naturtypen ble registrert i fuktige sig på østsiden av elva, nord i prosjektområdet, med B-verdi – Viktig naturtype. Grønn Kompetanse beskrev lokaliteten som liten, uten funn av rødlistearter. Lokaliteten ble beskrevet med høgstaude-strutseving-utforming, som er den stabile typen, og er viktig for biologisk mangfold.

Sweco utfigurerte ikke *Gråor-heggeskog*-lokaliteten som naturtypelokalitet etter Miljødirektoratets instruks. NVE merker seg at den tidligere registrerte *Gråor-heggeskog*-lokaliteten ligger i området hvor kraftstasjonen er planlagt, noe kommunen også kommenterer i sin høringsuttalelse. Naturtypen *Gråor-heggeskog*, etter DN-Håndbok 13, faller nå inn i hovedtypen *T30 Flomskogsmark* i NiN-systemet for naturtyper. Naturtypen er rødlistet som sårbar (VU) på Norsk rødliste for naturtyper 2018. Naturtypen *T30 Flomskogsmark* etter NiN 2.0 er i oppdatering til NiN 3.0 delt inn i 12 nye kartleggingsenheter, med oppdaterte rødlistekategorier i rødlista for naturtyper 2025. NVE vurderer imidlertid ikke hvilken naturtype lokaliteten ville vært etter NiN 3.0, dersom den hadde

oppnådd minsteareal for utfigurering etter Miljødirektoratets instruks. Vi forholder oss til rødlista for naturtyper 2018, i tråd med oppdaterte føringer i M-1941.

NVE mener det er utfordrende å finne tiltak som vil ivareta gråor-heggeskoglokaliteten. Det ville krevd at kraftstasjonen flyttes, noe som ville påvirket utbyggingen i så stor grad at det ikke er forenelig med det omsøkte prosjektet. Vi registrerer at det er avvik i de to rapportene om biologisk mangfold om området skal utfigureres som naturtypelokalitet. NVE legger imidlertid størst vekt på rapporten fra Sweco, som er gjennomført etter gjeldene metodikk på søknadstidspunkt. Vi vil allikevel ved en eventuell konsesjon vurdere eventuelle tiltak for å redusere arealtapet.

Tidligere utredning påviste naturtypen *Bekkekløft* med C-verdi – Lokalt viktig naturtype. Dette er en naturtype som gir opphav til spesielle vekstforhold med konstant høy luftfuktighet og begrensede lysforhold. Ingen rødlistearter ble registrert i naturtypen, og vegetasjonen ble beskrevet som sammenfallende med den øvrige vegetasjonen langs elva. Sweco fant ikke grunnlag for å avgrense en *Bekkekløft*-lokalitet etter Miljødirektoratets instruks. Hamarøy kommune poengterer at sprenging av ny trasé for rørgate vil medføre delvis utvidelse av bekkekløften. Videre uttaler kommunen at det vil være mulig å regulere inn en byggegrense i ny kommuneplan som ikke går nærmere vassdraget enn veien, slik at rørgaten legges så langt inn i terrenget at en unngår urørt terreng og utvidelse av bekkekløftutformingen. Hywer AS svarer på kommunens bemerkninger med at de vil tilstrebe å legge rørgatetraséen inn mot fjellet på østsiden av veien, for å unngå kantsonen langs vassdraget. NVE mener i likhet med kommunen at det er viktig å bevare lysforholdene og kantvegetasjonen langs vassdraget. Etter NVEs syn er tiltakets konsekvenser akseptable for bekkekløften, gitt avbøtende vilkår om å trekke rørgaten så langt inn mot fjellet på østsiden av veien som mulig.

3.3.2 Arter

Moser og lav

Den rødlistede og fuktighetskrevede lavarten flatsaltlav er registrert på en stein langs elva i et område med stryk/vannsprut. Flatsaltlav er plassert i rødlistekategori VU (sårbar). Flatsaltlav vokser gjerne på berg nær større fossefall og ved mindre fosser, og langs elver i bl.a. i bekkekløfter. Flatsaltlav er ikke direkte avhengig av fosserøyk, men de aller fleste funn er gjort på steiner og berg nær rennende vann og unntaksvis på grusøyrrer. Olivenfiltlav ble registrert på vestsiden av elva ved planlagt inntak. Arten er rødlistet med kategori nær truet (NT). Arten ble registrert på lauvtre i skogen mellom elva og eksisterende vei, hvor skogen gir skygge og bidrar til å opprettholde fuktige forhold nær elven. Olivenfiltlav vokser på eldre løvtrær og mosekledde bergvegger i områder med høy luftfuktighet, og i bekkekløfter. Arten ble kun funnet på en lokalitet i prosjektområdet, men kan ifølge Sweco ha blitt oversett og forekomme flere steder langs vassdraget. Lavarten fossenever er tidligere registrert på osp nær vestsiden av elven. Fossenever har rødlistekategori sårbar (VU) og er knyttet til lokaliteter med svært høy luftfuktighet. Arten ble ikke gjenfunnet i 2022, men ifølge Sweco finnes den trolig fortsatt i området. Fossenever var bakgrunnen for at minstevannføring ble økt fra det omsøkte nivået i konsesjonen av 2010.

Skrubbenever, lungenever og grynvrøge ble funnet på eldre løvtrær i nærheten av parkeringsplassen ved planlagt inntak og i skråningen på østsiden av elva mellom planlagt kraftverk og Forrhågmyra. Artene opptrer som gode signalarter for skog med høy naturverdi og lang kontinuitet av gamle løvtrær. I skogen og på berg langs elva er det også registrert et større utvalg av mer eller mindre fuktighetskrevede lav og moser som ikke er oppført på rødlista.

Statsforvalteren mener på bakgrunn av de registrerte rødlisteartene at tiltaket raskt kan komme i konflikt med forvaltningsmål for arter gjennom Naturavtalen av 2022, og naturmangfoldloven § 5. FNF Nordland mener det er uakseptabelt at det er knyttet usikkerhet til de fuktighetskrevene artenes toleranse for redusert fuktighet.

OEDs «Retningslinjer for små vannkraftverk» (2007) vurderer arter i kategoriene kritisk truet (CR), sterk truet (EN) og sårbar (VU) til å ha stor verdi. Videre er det beskrevet at *«tiltak som kommer i konflikt med biologisk mangfold av stor og middels verdi forøvrig må påregne pålegg om avbøtende tiltak som reduserer konflikten, eks. i form av krav om minstevannføring og/eller andre miljøtilpasninger av prosjektene»*. NVE vurderte i 2010 Nord-Norsk Småkraft AS' forslag om minstevannføring på 390 l/s i perioden 1. mai til 30. september som for lite, og satte krav om minstevannføring på 600 l/s fra 1. mai til 30. september, og 300 l/s fra 1. oktober til 30. april. Dette ble gjort av hensyn til fossenever.

Vi legger her særlig vekt på registreringen av flatsaltlav (VU), som ble funnet på stein langs elva i et strykutsatt område. Flatsaltlav er vurdert som sårbar basert på rødlistekriterier om liten populasjonsstørrelse (<10 000 individer) og pågående nedgang (> 10 % over 3 generasjoner). Bakgrunnen for artens pågående nedgang er redusert vannføring med påfølgende habitatforringelse, i hovedsak som følge av kraftverksutbygging. FNF Nordland og tiltakshaver har diskutert rundt usikkerheten om hvordan redusert luftfuktighet vil påvirke de fuktighetskrevene artene. NVE mener at det på tross av mangel på presis, kvantifisert kunnskap om artenes toleranse for uttørking og krav til luftfuktighet/fossesprøyt/oversvømmelse, må kunne legges til grunn at fuktighetskrevene arter vil forringes ved fraføring av vann, og at slipp av minstevannføring tilsvarende vil kunne bidra til å avbøte forringelsen. NVE mener at den justerte minstevannføringen som ble pålagt av hensyn til fossenever i forrige konsesjonsbehandling, med oppjustert vannslipp i vekstsesongen om sommeren, også vil kunne avbøte forringelsen for de nye lavartene som er registrert i området. Vi har også beregnet hvordan en minstevannføring basert på 5-persentiler fra NEVINA vil påvirke lønnsomheten, men med allerede marginal lønnsomhet, og usikker effekt på de nevnte artene, ser vi ikke dette som et relevant tiltak. NVE legger til grunn at de fuktighetskrevene lavartene ved en utbygging vil bli forringet, men at den omsøkte minstevannføringen vil redusere denne påvirkningen i tilstrekkelig grad, i tråd med føringene i OEDs «Retningslinjer for små vannkraftverk» (2007).

Fugl og pattedyr

Flere rødlistede fuglearter benytter influensområdet som funksjonsområde. Ifølge Artskart er hønsehauk (VU), granmeis (VU), og tretåspett (NT) registrert i influensområdet, samt en eldre registrering av gjøk (NT). Svartand (VU) er registrert i Femtevatnet og i Fjerdevatnet. Horndykker har status som sårbar (VU) på rødlista, og er registrert omkring Holmen i Femtevasselva, i Fjerdevatnet nær planlagt kraftverk og i Femtevatnet (Artskart). Nedre del av utbyggingen, ved kraftstasjonens plassering og områdene rundt Holmen, kan potensielt være hekkeområder for horndykkeren. Tiltakshaver forventer ikke vannstandendringer, og det er i biologisk mangfold-rapporten vurdert at tiltaket vil få ubetydelig konsekvenser for horndykkeren. Etter NVEs vurdering er de negative konsekvensene for horndykkeren i hovedsak av midlertidig art, da utløpet er planlagt slik at vannet fordeler seg på begge sider av Holmen nord for kraftstasjonen.

Det er registrert flere vanlig forekommende arter i Femtevatnet og Fjerdevatnet, deriblant storlom, smålom, fossefall, strandsnipe, samt flere ender og vadefugler (Artskart) som er tilknyttet stilleflytende vann. Både strandsnipe og fossefall er registrert nær planlagt inntak. Fossefall står på Bern liste II, og er en norsk ansvarsart. Fossefall er tilknyttet hurtigstrømmende vannmasser, og

kan bli påvirket av fraføring av vann på strekningen. Tiltakshaver foreslår å sette ut predatorsikre hekkedasser av hensyn til fossekall. NVE mener tiltaket er et godt forslag for å avbøte negative konsekvenser for fossekall, og vi legger til grunn at dette gjennomføres ved en eventuell konsesjon.

FNF Nordland mener at tidspunkt for feltkartlegging, som var 16.08.2022, er lite gunstig med tanke på fugl og tidligblomstrende vegetasjon. NVE tar FNF Nordlands bekymring rundt tidspunkt for feltkartlegging til etterretning, men mener august er et akseptabelt tidspunkt å gjennomføre feltkartlegginger på. NVE har og gjort egne søk i Artskart, og mener søknaden i tilstrekkelig grad belyser artsforekomster. Det er registrert flere rødlistearter av fugl og pattedyr i influensområdet til Femtevassella, men ingen som er direkte knyttet til den berørte elvestrengen. Det er flere registreringer av de rødlistede rovdyrene gaupe (EN) og jerv (EN) øst for Fjerdevatnet (Artskart). Femtevassella inngår i forvaltningsområdet til gaupe og jerv. FNF Nordland mener støy i anleggsfasen vil ha negative konsekvenser for dyre- og fugleliv.

Med forslag til minstevannføring fra søknaden, utsett av hekkedasser for fossekallen, og utløp som sikrer at vannet sprer seg på begge sider av Holmen, vurderer NVE at en eventuell utbygging av Femtevassella kraftverk isolert sett vil ha akseptable konsekvenser for fugl og pattedyr.

Akvatisk miljø

I Femtevassella er ørret eneste fiskeslaget. Ferskvannsbiologiske undersøkelser viste at Femtevatnet har en god, men tett ørretbestand. NVE registrerer basert på rapport 2018-02 fra Nordnorske Ferskvannsbiologer (Halvorsen, 2018) at de viktigste områdene for rekruttering av ørret til Femtevatnet er i utløpsella Femtevassella. På den øvre strekningen av Femtevassella er elveløpet bredere, med flere terskler for å holde på vannspeilet, og vannføringen her er roligere enn nedstrøms det planlagte inntaket. Strekningen som er planlagt fraført vann har større fall, og vannet renner i kløft og på berg, og er ansett som mindre viktig som leveområde for ørret.

Det er registrert ål (EN) i Sandnesvatnet i 2015, som ligger nedstrøms Fjerdevatnet. I likhet med andre tilsvarende vassdrag i regionen, vurderes også Femtevassella å ha potensiale for ål. Det er også registrering av laks (1993 og 2015) i Sandnesvatnet, men Femtevassella ligger oppstrøms vandringshinder for anadrom fisk i vassdraget. Da det ikke er registrert ål eller laks lenger oppstrøms, i Fjerdevatnet, Femtevassella eller Femtevatnet, er det NVEs vurdering at en eventuell utbygging av Femtevassella kraftverk med foreslåtte minstevannføring har akseptable konsekvenser for fiskefaunaen i vassdraget.

Det er foretatt søk etter elvemusling i 2007, uten at det ble påvist forekomst av arten (Risberget, 2023). Det er ikke foretatt undersøkelser av bunndyr, men tiltakshaver forventer at artsmangfoldet er av ordinær sammensetning. FNF Nordland ber i sin høringsuttalelse NVE sette krav om tilleggsundersøkelse av bunndyrfaunaen i Femtevassella. NVE ser det ikke som nødvendig å gjennomføre egen undersøkelse av bunndyr på den fraførte strekningen. Her renner vannet i hovedsak turbulent på berg og svaberg, og NVE vurderer at den mer stilleflytende strekningen oppstrøms inntaket er viktigere for livssyklusen og rekrutteringen av bunndyr i Femtevassella. Med bakgrunn i dette vurderer NVE at hensynet til andre akvatiske organismer ikke vil være beslutningsførende for konsesjonsspørsmålet.

3.3.3 Samlet belastning for naturmangfold

I biologisk mangfold-rapporten er det beskrevet et generelt press på vassdragsnaturen i regionen. Området rundt Femtevassella er et viktig friluftsområde, og elva er tidligere fraført vann til Slunkajavrre kraftverk. E6 og Isak Sellanraas vei har traséer langs og over Femtevassella. Den

samlede belastningen på naturmiljøet vil ved realisering av Femtevasselva økes regionalt. Vannet Slunkajavrre, med dets nedbørsfelt, rant tidligere til Femtevasselva. Overføringen til Rekvatn fører til et redusert nedbørsfelt ved inntaket til det omsøkte kraftverket, og redusert vannføring i forhold til opprinnelig tilstand. Sweco vurderer imidlertid at naturmiljøet i Femtevasselva har tilpasset seg vannføringsreduksjonen, da overføringen skjedde for over 40 år siden.

FNF Nordland mener Femtevasselva bør underlegges et sterkere vern mot kraftutbygging som følge av den samlede belastningen i vassdraget, og viser til at det er kraftoverskudd i regionen. Hamarøy kommune bemerker at fysiske inngrep gjør at belastningen på naturmiljøet langs elva er større enn i planen det ble gitt konsesjon til i 2010.

NVE har sett påvirkningen fra Femtevasselva kraftverk i sammenheng med andre påvirkninger på naturtypene, artene og økosystemet, i tråd med kravet i naturmangfoldloven (nml.) § 10. Både konsekvensutredningen og flere høringsparter trekker fram at vassdragsnaturen i området allerede er påvirket av andre inngrep. NVE legger til grunn at en eventuell utbygging av Femtevasselva kraftverk vil føre til en økning i samlet belastning for naturmangfold. Den viktigste påvirkningen på naturmiljøet rundt Femtevasselva er overføringen av Slunkajavrre-delfeltet, som har ført til redusert vannføring i vassdraget. Vi registrerer også at kommunen mener fysiske inngrep langs rørgaten vil bidra til å øke den samlede belastningen på vassdragsnaturen. Hywer skriver i sin kommentar at de vil tilstrebe å legge rørgaten inn mot berget på østsiden av veitraséen, for å unngå inngrep i kantsonen til elva. Der det må graves i løsmasser vil toppmasser mellomlagres, og legges tilbake for raskere revegetering av rørgaten. NVE mener på bakgrunn av dette at de fysiske inngrepene representerer en mindre belastning enn ved forrige konsesjonsbehandling, hvor rørgaten var plassert i urørt natur på vestsiden av elva.

Med avbøtende tiltak som slipp av minstevannføring, revegetering av rørgaten og å unngå inngrep i kantsonen, mener NVE at den samlede belastningen av en eventuell utbygging av Femtevasselva kraftverk er noe mindre enn ved det tidligere konsesjonsgitte prosjektet, og at virkningene av den samlede belastningen er innenfor et akseptabelt nivå.

3.3.4 Vurdering etter naturmangfoldloven

Alle myndighetsinstanser som forvalter natur, eller som fatter beslutninger som har virkninger for naturen, plikter etter naturmangfoldloven § 7 å vurdere planlagte tiltak opp mot naturmangfoldlovens relevante paragrafer. I NVEs vurdering av søknaden om Femtevasselva kraftverk legger vi til grunn prinsippene i naturmangfoldloven §§ 8-12, samt forvaltningsmålene i naturmangfoldloven §§ 4 og 5.

Kunnskapen om naturmangfoldet og effekter av eventuelle påvirkninger er basert på den informasjonen som er lagt fram i søknaden, Sweco AS' rapport om biologisk mangfold, høringsuttalelser, tidligere søknad fra Nord-Norsk Småkraft AS med tilhørende kartlegging fra Grønn Kompetanse AS, samt NVEs egne erfaringer fra befaring og saksbehandling. NVE har også gjort egne søk i offentlig tilgjengelige databaser (Artskart, Naturbase, NIBIOs reindriftskart, Lakseregisteret) den 16.01.2025. Etter NVEs vurdering er det innhentet tilstrekkelig informasjon til å kunne fatte vedtak, og for å vurdere tiltakets omfang og virkninger på det biologiske mangfoldet. Samlet sett mener NVE at sakens kunnskapsgrunnlag er godt nok utredet, jf. naturmangfoldloven § 8.

Redusert vannføring forventes å forringe de økologiske betingelsene de fuktighetskrevene rødlisteartene er avhengige av. NVE ser det derfor som helt nødvendig at en eventuell konsesjon inkluderer krav om slipp av minstevannføring for å ivareta de økologiske prosessene som er

nødvendig for disse artene, for å unngå konflikt med forvaltningsmålet for økosystemer og arter, jf. nml. §§ 4 og 5.

Etter NVEs vurdering foreligger det tilstrekkelig kunnskap om virkninger tiltaket kan ha på naturmiljøet. Redusert fuktighet vil ha en negativ effekt for de fuktighetskrevene lavartene, men en nøyaktig tålegrense er ikke definert for de relevante artene. Etter NVEs syn er det ikke rimelig å skulle fremskaffe kunnskap om en nøyaktig tålegrense for fuktighet på den konkrete strekningen, da dette er parametere som vil være svært avhengige av metrologiske, geografiske og øvrige økologiske forhold. Vi legger til grunn at det er registrert fuktighetskrevene arter til stede på den berørte strekningen, og at føre-var prinsippet etter nml. § 9 er ivarettatt ved en eventuell konsesjon med vilkår om minstevannføring, med økt vannføring i vekstsesongen for nevnte arter.

Avbøtende tiltak og utformingen av tiltaket vil spesifiseres nærmere i våre merknader til vilkår dersom det blir gitt konsesjon. Tiltakshaver vil da være den som bærer kostnadene av tiltakene, i tråd med naturmangfoldloven §§ 11-12.

3.4 Landskap, friluftsliv og brukerinteresser

Området er definert som åpent dallandskap under skoggrensen etter Natur i Norge-klassifisering av landskapsnivå. Fjerde-, Femte-, Sjettem- og Sjuendevatn-innsjøene, med tilhørende elver, og Kråkmotinden (916 moh) er godt synlige landskapselementer for de som ferdes i området. Av eksisterende inngrep i naturen er det E6 og Isak Sellanraas vei, parkeringsplassen på østsiden av elva rett ovenfor inntaket, og tidligere overføring av vannet som drenerer til Slunkajavrre som påvirker landskapsinntrykket. Området rundt Femtevatn brukes av både regionale og nasjonale brukere. Området brukes til jakt, fiske, bading, bærplukking og turgåing. Nordnorske Ferskvannsbiologer skriver at Femtevatn er en ypperlig fiskeplass, spesielt for barn, med gode sjanser for å få fisk (Halvorsen, 2018). I konsekvensutredningen er brukerinteresser og landskap i området vurdert til å ha middels til stor verdi, og tiltaket vurdert til å gi noe forringelse. Dette fører til at tiltaket vil ha noe negativ konsekvens for brukerinteresser og landskap.

Fylkeskommunen viser i sitt høringssvar til at inntaket er planlagt innenfor friluftsområdet Femte- og Sjettemvatnet, som er klassifisert som et svært viktig friluftsområde, men påpeker at tiltaket vil ligge helt på grensen av friluftsområdet. Statsforvalteren mener at endret plassering av kraftstasjon og rørgatetrasé, til østsiden av elva, er mindre inngripende for friluftsliv og landskap enn tidligere omsøkte prosjekt. Redusert vannføring pekes på som hovedfaktor for forringelsen av friluftslivet. Hamarøy kommune og Statens vegvesen bemerker at tiltaket ligger i et Landbruks-, natur og friluftslivsområde etter kommuneplanens arealdel, pbl. § 11-7, og krever derfor dispensasjon fra kommunens arealplan. Kommunen forutsetter at tiltakshaver synliggjør at det ikke foreligger overvekt av motstridende interesser, og presiserer at rørgata bør legges lengst mulig inn i eksisterende vei, for å minimere naturinngrep. Tiltakshaver svarer at de vil tilstrebe å gjøre dette, for å unngå å komme utenpå vegfyllingen og kantsonen langs vassdraget. FNF Nordland mener konfliktene med friluftslivet er for store til at det kan gis konsesjon, og peker konkret på at støy, særlig i anleggsfasen, og visuelle effekter av inntaket vil ha betydelige negative konsekvenser for friluftslivet.

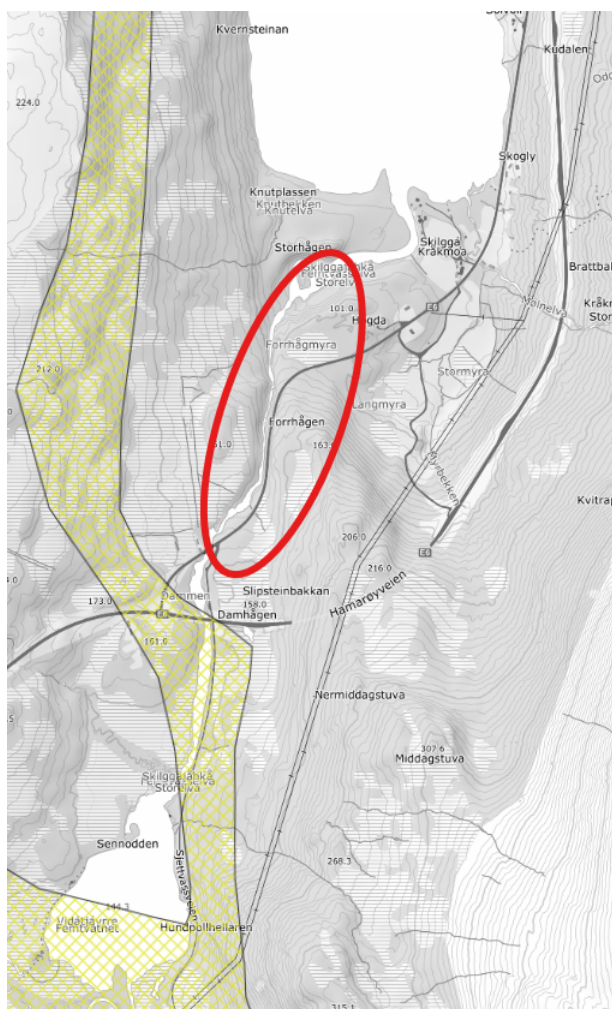
NVE mener at midlertidig støy i anleggsfasen, de visuelle inngrepene ved inntaket, og adkomstveien til kraftverket vil forringe opplevelsen av området i et landskap- og friluftsperspektiv noe. Det er imidlertid områdene oppstrøms inntaket, sørover mot Sjettem- og Sjuendevatnet som er de viktigste friluftsområdene, med tilrettelegging av spaservei, bål plass, gapahuk, fiskeplasser og skitrasé. Inntaket som er tiltenkt plassert helt på grensen av friluftsområdet vil bli synlig, men vil ligge tett på allerede eksisterende og synlig veiinfrastruktur. NVE mener derfor at de begrensede

konsekvensene av tiltaket for temaet landskap, friluftsliv og brukerinteresser er innenfor et akseptabelt nivå. Vi vil derfor vektlegge konsekvensene for friluftsliv og brukerinteresser i liten grad ved vurderingen av konsesjonsspørsmålet.

3.5 Reindrift

Prosjektområdet ligger i Stajggo-Hábmer reinbeitedistrikt. Distriktet omfatter arealer i Hamarøy, Sørfold og Steigen kommuner. Prosjektområdet har verdi som vårbeite og høstbeite. Det går en flyttlei rett sør for planlagt inntak, som krysser E6 der gamle E6 tar av mot nord (Figur 2). Flytting av rein foregår hovedsakelig om våren og høsten/vinteren. Reinbeitedistriktet uttaler at de går imot prosjektet da det vil få store konsekvenser for reindriften, som allerede har store utfordringer i området. De skriver at inntaket ligger midt i flyttleia. Statsforvalteren skriver i sin høringsuttalelse at inntaket ved en eventuell konsesjon må utformes slik at det ikke er til hinder for rein som skal krysse elva, noe reinbeitedistriktet også tok opp under befaringen. Ifølge NIBIOs reindriftskart går grensen for den registrerte flyttleia rett nord for broen over Femtevasselva på nye E6 (Hamarøyveien). NVE registrerer også at det i søknaden uttrykkes usikkerhet rundt hvilken påvirkning utbyggingen kan få for reinflytting. I søknaden er tiltaket antatt å gi *ubetydelig endring til noe forringelse* for reindrift.

Figur 2: Tiltaket sett i forhold til den registrerte flyttleia (gul farge). Planområdet er omtrentlig avgrenset med rød ellipse. Kilde: Konsesjonssøknad – Femtevasselva kraftverk (NIBIO/Kilden)

Reinbeitedistriktet ønsker ikke snauhogst av skogen rundt kraftstasjonsområdet. Adkomstvei ned til kraftstasjonen kan føre til mer turgåing og kjøring med ATV, og virke forstyrrende for reinen. Stenging av veien med bom vil ifølge reinbeitedistriktet ikke nytte, da det med terrengkjøretøy kan kjøres rundt en bom. Reinbeitedistriktet mener at ved en eventuell konsesjon må det stilles vilkår om revevegetering av adkomstveien til kraftstasjonen. Hywer AS informerer om at adkomstveien vil bli 2,5 m bred når anleggsperioden er ferdig. Et alternativ med veiløs adkomst til kraftstasjon er ikke presentert av tiltakshaver. NVE legger derfor til grunn at om prosjektet gjennomføres, kan adkomstveien bidra til økt ferdsel og forstyrrelser for rein som oppholder seg i området under vår- og høstbeite. Vi vil vektlegge dette noe ved vurderingen av konsesjonsspørsmålet.

Vannføringen i elva har i dag en funksjon som naturlig sperregjerde for reinen når den oppholder seg i oppsamlingsområdet på vestsiden av elva og nedstrøms inntaket. Dette bidrar til at reinen i mindre grad krysser elva og kommer opp på gamle E6. Reindriftsforvaltningen mener derfor at minstevannføringen ved en eventuell konsesjon bør settes så høyt som mulig for å opprettholde denne effekten. NVE mener at den fraførte strekningens utforming, i kombinasjon med foreslåtte minstevannføring, vil bidra noe til å opprettholde elvas funksjon som naturlig sperregjerde. Som beskrevet tidligere vil en økning i minstevannføringen påvirke lønnsomheten i prosjektet negativt.

Under anleggsperioden er det risiko for at reinen skyr området i forbindelse med støy og forstyrrelser. Det må blant annet sprenges ved inntaket, som ligger nær flyttleia. Midlertidig rigg- og lagerområde er prosjektert til å ligge på østsiden av Isak Sellanraas vei, rett ved inntaket, med et midlertidig arealbeslag på om lag 6000 m². Statsforvalteren og Nordland fylkeskommune oppfordrer NVE til å sette vilkår om at anleggsperioden legges i et tidsrom som ikke forstyrrer reinen under flytting, og at dette koordineres direkte med reinbeitedistriktet. Tiltakshaver har i sine kommentarer til høringsuttalelsene opplyst om at negativ påvirkning i forbindelse med anleggsfasen vil kompenseres i henhold til forslått avtale mellom tiltakshaver og reindriften, og at plassering av riggområder ved inntaket vil legges utenfor avgrenset flyttleie. Dersom det observeres rein i anleggsfasen vil tiltakshaver gjennomføre lokale tiltak for å redusere støy og vise hensyn. Ved spesielt forstyrrende aktivitet som sprengning og fjellboring mener NVE at det må sikres at det ikke er rein i umiddelbar nærhet under en eventuell utbygging. Slike forstyrrelser kan føre til unnvikelse, som kan gi langtids effekter ved at reinen skyr området. NVE mener tiltaket kan begrense mulighetene for reinen til å bruke området noe.

Det er ikke planlagt regulering og oppdemning ved inntaket, men det vil være nødvendig å sprengne seg ned langs vannveien og i elveleiet der inntakskammeret etableres. Anleggsarbeidet vil derfor kunne påvirke vannføringen og isforholdene i flyttleia, og virke forstyrrende for rein i området. Et alternativ som ble løftet frem av reinbeitedistriktet ved befaringen er å flytte inntaket lenger nedstrøms broen. Det vil imidlertid gå utover prosjektets lønnsomhet, da det vil påvirke fallhøyden og produksjonsmulighetene. Vi mener at inntaket kan anlegges på en slik måte at vannstanden ikke heves utover dagens normalvannstand, og at isforholdene ikke vil bli vesentlig endret fra dagens situasjon.

NVE mener økt aktivitet i anleggsfasen og ved adkomstveien til kraftverket er hovedutfordringene for reindriften. Vi vil legge vekt på dette ved vurderingen av konsesjonsspørsmålet. Ved en eventuell konsesjon er det viktig med tett dialog mellom tiltakshaver og reinbeitedistriktet om når og hvor det vil være anleggsaktivitet. NVE kan sette vilkår om at aktiviteten legges utenom tidsrom hvor området brukes til beite eller flytting.

3.5.1 Samlet belastning for reindriften

I OEDs retningslinjer for små vannkraftverk blir tap, oppstykking og redusert bruk av beiteland på grunn av arealinngrep og annen menneskelig aktivitet trukket frem som en av de største utfordringene for reindriftsnæringen i dag. Den samlede effekten av en rekke mindre inngrep og forstyrrende aktiviteter innenfor reinbeiteområder er ofte langt større enn effekten av de enkelte inngrep (OED, 2007). NVE ser at utbyggingspresset er stort på vår- og høstbeiteområdene i Stájggo-Habmer reinbeitedistrikt og at det hovedsakelig er bygget og gitt konsesjoner i vår- og høstbeiter.

Hele tiltaksområdet ligger innenfor tidlig høstland og oksebeiteland om våren. NVE mener derfor at forstyrrelser i anleggsfasen, og etablering av adkomstvei til kraftstasjon, som isolert sett har begrensede effekter, vil bidra til å øke den samlede belastningen i reinbeitedistriktet på en slik måte at samlet belastning må vektlegges i større grad enn de isolerte inngrepene.

3.6 Kulturminner

Det er ifølge Sametinget lite sannsynlig at tiltaket vil komme i konflikt med automatisk fredete samiske kulturminner. Både Sametinget og Nordland fylkeskommune minner om den generelle aktsomhets- og meldeplikten etter kulturminneloven § 8, andre ledd. NVE legger til grunn at dette følges opp ved en eventuell konsesjon. Det er flere spredte rester etter et gammelt jernbaneanlegg rundt prosjektet. Nordland fylkeskommune bemerker i sin høringsuttalelse at kulturminnesporene etter lokomotivstallen må sikres i detaljplanen. Etter NVEs vurdering er omlegging av rørgaten til østsiden av elva mindre inngripende for jernbaneanlegget enn det tidligere prosjektet, og temaet blir ikke vektlagt i særlig grad i vurderingen av konsesjonsspørsmålet.

3.7 Naturfare

Det er registrert et mindre aktsomhetsområde for snøskred langs Isak Sellanraas vei på strekningen mellom inntak og kraftstasjon. Det er også registrert flere hendelser med steinsprang og isnedfall. Ved en eventuell anleggsfase vil det være stor aktivitet langs denne veien. NVE mener det er behov for dokumentasjon på risikovurdering og hvordan dette vil håndteres før detaljplan sendes inn.

Prosjektet ligger ikke innenfor aktsomhetsområder for jord-, flom- eller kvikkleireskred. Når det gjelder flom ligger inntak og kraftstasjon innenfor aktsomhetssonen (NVE Atlas). Det opplyses i søknaden at det er spesielt i mai og juni måneder at vannføringen kan bli høy som følge av snøsmelteflommen, men vannføringen er over middelvannføring også i juli, september og oktober, basert på vannføringskurve for et middels vått år (2009). Femtevasselve renner i hovedsak på fast berg, og en eventuell utbygging anses av søker å ikke medføre økt risiko for ras, skred eller erosjon. NVE har undersøkt aktsomhetskartene, og finner ikke at en utbygging vil få nevneverdige konsekvenser for ras-, skred- eller flomfare. NVE vurderer at faren for skadeflom er betydelig redusert som følge av tidligere overføringer.

3.8 Samfunnsmessige fordeler

En eventuell utbygging av Femtevasselve kraftverk vil gi 7,4 GWh i et gjennomsnittså. Tiltaket har marginalt negativ netto nåverdi gitt NVEs kraftprisbane fra 2023. Fordelene ved prosjektet vil være et bidrag til utbygging av fornybar energi. Det omsøkte tiltaket vil gi inntekter til søker og grunneiere og generere skatteinntekter til Hamarøy kommune.

3.9 Oppsummering

NVE har gjort en helhetlig vurdering av de fordeler og ulemper en realisering av Femtevasselta kraftverk vil gi for allmenne og private interesser. De negative konsekvensene er knyttet til redusert fuktighet for fuktighetskrevede og rødlistede lavarter og øvrig natur, og forstyrrelser og økt samlet belastning for reindriften. Gitt at krav om avbøtende tiltak gjennomføres mener imidlertid NVE at de positive virkningene i form av 7,4 GWh fornybar kraftproduksjon, veier opp for ulempene.

Oppsummeringstabell for Femtevasselta kraftverk			
Tema	NVEs vektlegging	NVEs vurdering	Avbøtende tiltak
Prissatte virkninger			
Fornybar kraftproduksjon	Stor vekt	Femtevasselta kraftverk vil produsere ca. 7,4 GWh/år fornybar energi. Tiltaket har en negativ netto nåverdi på -1,03 mill. kr.	Ved høy kraftpris og/eller lavere kostnader, går netto nåverdi fra negativ til positiv i 4 av 9 scenarier.
Ikke-prissatte virkninger			
Rødlistede og fuktighetskrevede lavarter	Stor vekt	De fuktighetskrevede rødlisteartene flatsaltlav, olivenfiltlav og fossenever vil bli negativt påvirket av redusert fuktighet.	Minstevannføring på 600 l/s i sommerhalvåret og 300 l/s i vinterhalvåret vil avbøte de negative konsekvensene.
Forstyrrelser og samlet belastning for reindrift	Stor vekt	Flyttleia går rett ovenfor planlagt inntak. Området brukes som vår- og høstbeite. Forstyrrelser i anleggsfasen vil øke den samlede belastningen for reinbeitedistriktet noe.	Anleggsarbeid bør gjennomføres utenom tid hvor flyttleia er i bruk, og det bør være tett dialog med reinbeitedistriktet i anleggsfasen. Plassering av riggområder bør legges utenfor flyttleia.
Landskap og friluftsliv	Liten vekt	Tiltaket ligger i nærhet til et viktig friluftsområde. Støy i anleggsfasen og de visuelle effektene av inntaket vil forringe naturoplevelsen noe.	Støyende anleggsarbeid kan gjennomføres utenom de viktigste tidspunkter for friluftsliv.
Akvatisk naturmangfold	Liten vekt	Ørret er eneste fiskeslag i Femtevasselta, og har de viktigste gyte- og oppvekstområdene oppstrøms inntaket.	Minstevannføring kan bidra til å opprettholde noe av elvas økologiske funksjon for arter som har den fraførte strekningen som habitat.

Kulturmiljø	Liten	Det er spredte rester etter et gammelt jernbaneanlegg i nærområdet til tiltaket.	Detaljplan må inkludere en oversikt over kulturminnespor i området, og hvordan disse hensyntas i anleggsfasen.
Naturfare	Liten vekt	Tiltaket forventes ikke å øke faren eller være utsatt for naturfare i driftsfasen.	Risikohåndtering av steinsprang og isnedfall i anleggsfasen må dokumenteres.

4 NVEs konklusjon

Etter en helhetsvurdering av planene og de foreliggende uttalelsene mener NVE at fordelene ved det omsøkte tiltaket er større enn skader og ulemper for allmenne og private interesser. Kravet i vannressursloven § 25 er oppfylt. NVE gir tillatelse til Hywer AS etter vannressursloven § 8 til bygging og drift av Femtevassselva kraftverk. Tillatelsen gis på nærmere fastsatte vilkår.

De elektriske anleggene det er søkt om er nødvendige for å realisere Femtevassselva kraftverk. NVE gir i medhold av energiloven § 3-1 Hywer AS tillatelse til å installere elektriske anlegg i Femtevassselva kraftverk. Tillatelsen gis på nærmere fastsatte vilkår.

Forholdet til annet lovverk

Forholdet til energiloven

Hywer AS har framlagt planer om installasjon av elektrisk høyspentanlegg som innebærer en nettilknytning på 935 m 22 kV jordkabel til eksisterende ledningsnett samt installering av en generator med spenning på 6,6 kV og en transformator for omsetning til 22 kV.

Hywer AS må ha anleggskonsesjon for elektriske anlegg i kraftverket, og NVE har i dag gitt dette. NVEs anleggskonsesjon er vedlagt (ref. 202305747-24: Anleggskonsesjon).

Bygging og drift av de elektriske komponentene i kraftverket omfattes av FOR-2006-04-28-458 *Forskrift om sikkerhet ved arbeid i og drift av elektriske anlegg* og FOR-2005-12-20-1626 *Forskrift om elektriske forsyningsanlegg* og ivaretas av Direktoratet for samfunnssikkerhet og beredskap.

Kystnett AS er områdekonsesjonær, og opplyser om ledig kapasitet i nettet og at det er driftsmessig forsvarlig å tilknytte Femtevaselva kraftverk. Hywer AS opplyser i e-post den 30.4.2026 at de ønsker at nettilknytningen av kraftverket bygges under Kystnett AS sin områdekonsesjon. Per. 1.1.2026 har områdekonsesjonærer henteplikt for tilknytning av anlegg for produksjon av elektrisk energi, jf. energiloven § 3-4a.

Etter vilkår i områdekonsesjonen skal områdekonsesjonær fremlegge planer for ny nettilknytning og eventuell forsterkning for kommune, Statsforvalter, grunneiere og andre berørte for uttalelse. Ved uenighet om løsninger kan områdekonsesjonær legge saken frem for NVE som da vil avgjøre saken.

Virkningene av nettilknytningen har inngått i NVEs helhetsvurdering av kraftverksplanene. NVE kan ikke se at tilknytningen berører registrerte naturverdier, og mener bruk av jordkabel kan bidra til å redusere virkninger for landskap, friluftsliv og fugleliv. Utover dette legger vi til grunn at eventuelle negative virkninger av nettilknytningen hensyntas innunder Kystnett AS sin områdekonsesjon.

NVE har ikke gjort en egen vurdering av kapasiteten i nettet, og tiltakshaver er selv ansvarlig for at avtale om nettilknytning er på plass før byggestart. NVE vil ikke behandle detaljplaner før tiltakshaver har dokumentert at det er tilgjengelig kapasitet og at kostnadsfordelingen er avklart. Slik dokumentasjon må foreligge samtidig med innsending av detaljplaner for godkjenning, jmfør konsesjonsvilkårenes post 4.

Forholdet til plan- og bygningsloven

Forskrift om byggesak (byggesaksforskriften) gir saker som er underlagt konsesjonsbehandling etter vannressursloven fritak for byggesaksbehandling etter plan- og bygningsloven. Dette forutsetter at tiltaket ikke er i strid med kommuneplanens arealdel eller gjeldende reguleringsplaner. Forholdet til plan- og bygningsloven må avklares med kommunen før tiltaket kan iverksettes.

Forholdet til forurensningsloven

Det må søkes Statsforvalteren om nødvendig avklaring etter forurensningsloven i anleggsfasen. NVE har ikke myndighet til å gi vilkår etter forurensningsloven.

Merknader til konsesjonsvilkårene etter vannressursloven

Post 1: Vannslipp

Følgende data for vannføring og slukeevne er hentet fra konsesjonssøknaden og lagt til grunn for NVEs konsesjon og fastsettelse av minstevannføring:

Vannføringer

Middelvannføring	2,56 m ³ /s
Alminnelig lavvannføring	322 l/s
5-persentil sommer	433 l/s
5-persentil vinter	449 l/s
Maksimal slukeevne	4,61 m ³ /s
Maksimal slukeevne i % av middelvannføring	180 %
Minste driftsvannføring	0,46 m ³ /s

I søknaden er det lagt som forutsetning at det skal slippes minstevannføring på 600 l/s i sommerperioden (1.5-30.9) og 300 l/s i vinterperioden (1.10-30.4). Nivået på den omsøkte minstevannføringen er det samme som NVE satte krav om i konsesjonsbehandlingen i 2010. NVE justerte den gang på minstevannføringen om sommeren fra 390 l/s til 600 l/s, for å ivareta fuktighetsforholdene i vekstsesongen for fossenever. Vi innførte også krav om slipp av 300 l/s resten av året, som tiltak for å avbøte negative virkninger for biologisk mangfold, landskapsmessige hensyn og gjerdeeffekten elva har reinen.

Hamarøy kommune skriver i sin høringsuttalelse at det ikke bør settes minstevannføring lavere enn dagens lavvannføring, og begrunner dette videre med tiltakets virkninger for de fuktighetskrevene lavartene. Statsforvalteren i Nordland peker også på at redusert vannføring vil virke negativt inn på livsbetingelsene til flatsaltlav og fossenever, samt for friluftsliv. FNF Nordland mener det er uakseptabelt at det er usikkerhet knyttet til de fuktighetskrevene lavartene.

NVE har vurdert innspillene om slipp av minstevannføring. Etter vår vurdering vil det omsøkte nivået på minstevannføringen, som tidligere i all hovedsak ble innført av hensyn til fossenever i behandlingen i 2010, også virke avbøtende for de nye artene som er funnet i området. Forskyvningen av vannmengde til sommersesongen i forhold til 5-persentilnivåene vil bidra til en viss opprettholdelse av fuktig miljø i vekstsesongen for lavartene. Det omsøkte minstevannføringsnivået vil være betydelig høyere enn alminnelig lavvannføring i sommersesongen. Vi vil også trekke fram at beregningene viser at vannføringen vil være høyere enn maksimal slukeevne tillagt minstevannføringen, slik at det vil være overløp forbi inntaket, i 60 dager i et middels vått år. I tillegg til å avbøte negative konsekvenser for de fuktighetskrevene lavartene, vil en sesongbasert minstevannføring også bidra til å opprettholde noe av elvas effekt som naturlig sperregjerde for rein og elva som landskapselement og akvatisk økosystem.

Ut fra dette fastsetter NVE en minstevannføring på 600 l/s i tiden 1.5-30.9 og 300 l/s resten av året, i tråd med det omsøkte alternativet. Samlet produksjon vil da bli på 7,4 GWh/år.

Dersom tilsiget ved inntaket er mindre enn minstevannføringskravet, skal hele tilsiget slippes forbi inntaket.

NVE presiserer at start-/stoppkjøring av kraftverket ikke skal forekomme. Kraftverket skal kjøres jevnt. Inntaksbassenget skal ikke benyttes til å oppnå økt driftstid, og det skal kun være små vannstandsvariasjoner knyttet til opp- og nedkjøring av kraftverket. Dette er primært av hensyn til naturens mangfold og mulig erosjonsfare.

Inntaket skal plasseres slik at det ikke under noen omstendighet påvirker vannstanden i Femtevatnet.

Post 4: Godkjenning av planer, landskapsmessige forhold, tilsyn mv.

Hywer AS skal sende inn detaljerte planer til NVE, og NVE sitt miljøtilsyn skal godkjenne planene før Hywer AS setter i gang arbeidet.

Konsekvensklassen for dam og trykkrør er bestemmende for sikkerhetskravene som stilles til planlegging, bygging og drift. Den skal derfor legges til grunn for de tekniske planene for dam og vannvei.

NVE merker oss at dam og trykkrør oppfyller kriteriene til konsekvensklasse 0 anlegg, jf. damsikkerhetsforskriften § 4-1. Vi gjør oppmerksom på at dere må følge de gjeldende reglene for konsekvensklasse 0 anlegg, jf. § 1-4 annet ledd.

NVE vil ikke godkjenne planene før det er dokumentert at det er tilgjengelig kapasitet i nettet og at kostnadsfordelingen er avklart, jamfør våre merknader under avsnittet «Forholdet til energiloven».

Tabellen under angir rammene som ligger til grunn for konsesjonen. NVE presiserer at alle føringer og krav som er nevnt i dokumentet gjelder.

NVE har gitt konsesjon på følgende forutsetninger:

Inntak	Inntaksdammen skal plasseres som omsøkt med overløp ved kote 142,7. Plassering kan ikke endres i detaljplanen. Teknisk løsning for dokumentasjon av slipp av minstevannføring skal godkjennes av NVE.
Vannvei	Rørgaten skal nedgraves i løsmasser/sprenget fjellgrøft i sin helhet. Dette kan ikke endres i detaljplanen. Der rørgaten går langs veitraséen skal det tilstrebes å legge denne så langt inn mot fjellet på østsiden av veien som mulig, for å unngå inngrep i kantsonen langs vassdraget. Der rørgaten trekker bort fra veitraséen og går i løsmasser, skal stedege toppmasser mellomlagres og benyttes til naturlig revegetering av rørgaten.
Kraftstasjon	Kraftstasjonen skal plasseres i tråd med oppgitte planer i kap. 2 i søknaden, og vist i kart (Vedlegg 1). Utløpet skal utformes slik at vannet fordeler seg på begge sider av Holmen rett nedstrøms kraftstasjonen.

	Det skal tilstrebes å redusere arealinngrepet i gråor-heggeskogen hvor kraftstasjonen er planlagt. Området satt av som rigg- og lagerareal rundt kraftstasjon i søknaden skal minimeres, og dersom mulig skal områder på østsiden av adkomstveien benyttes i stedet for gråor-heggeskoglokaliteten. Teknisk gjennomførbarhet av dette tiltaket skal dokumenteres i detaljplanen.
Største slukeevne	4,61 m ³ /s. Denne kan ikke økes i detaljplan.
Minste driftsvannføring	0,46 m ³ /s.
Installert effekt	2,6 MW.
Antall turbiner/turbintype	Én francisturbin.
Vei	Anleggsveien til kraftstasjonsområdet skal etter utbygging tilbakeføres til 2,5 m bred skogsvei for adkomst til kraftstasjonen.
Avbøtende tiltak	• Reinbeitedistriktet skal involveres i utbyggingsfasen. Dersom det oppdages rein i nærheten av tiltaket, eller reinbeitedistriktet melder om planlagt flytting langs flyttleia sør for inntaket, skal støyende anleggsarbeider (sprengning og boring i fjell, gravemaskin) settes på pause. • Det skal settes ut minst 2 predatorsikre hekkedasser på egnede steder i nærheten av inntaket. • Der det graves i løsmasser, skal toppdekket mellomlagres, og brukes til naturlig revevegetering. • Kulturminnesporene etter jernbanerestene skal kartfestes, og det skal beskrives hvordan disse hensyntas i detaljplanen. • Inngrep/hogst i gråor-heggeskogen rundt kraftstasjonen skal minimeres. Riggarealer skal så langt det er mulig plasseres langs adkomstveien, sør for kraftstasjonen.

Der det ikke er gitt spesielle føringer i tabellen ovenfor kan mindre endringer godkjennes av NVE som del av detaljplangodkjenningen. Hvis det er endringer fra det konsesjonsgitte tiltaket, skal dette gå tydelig frem ved oversendelse av detaljplanene.

Post 5: Naturforvaltning

Vilkår for naturforvaltning tas med i konsesjonen. Eventuelle pålegg i medhold av dette vilkåret må være relatert til skader forårsaket av tiltaket og stå i rimelig forhold til tiltakets størrelse og virkninger.

Post 6: Automatisk fredete kulturminner

NVE forutsetter at utbygger tar den nødvendige kontakt med fylkeskommunen og Sametinget for å klarere forholdet til kulturminneloven § 9 før innsending av detaljplan. Vi minner videre om den generelle aktsomhetsplikten med krav om varsling av aktuelle instanser dersom det støtes på kulturminner i byggefasen, jmfør kulturminneloven § 8 (jmfør vilkårenes pkt. 3).

Post 8: Terskler mv.

Dette vilkåret gir hjemmel til å pålegge konsesjonær å etablere terskler eller gjennomføre andre biotopjusterende tiltak dersom dette skulle vise seg å være nødvendig.

Øvrige forhold

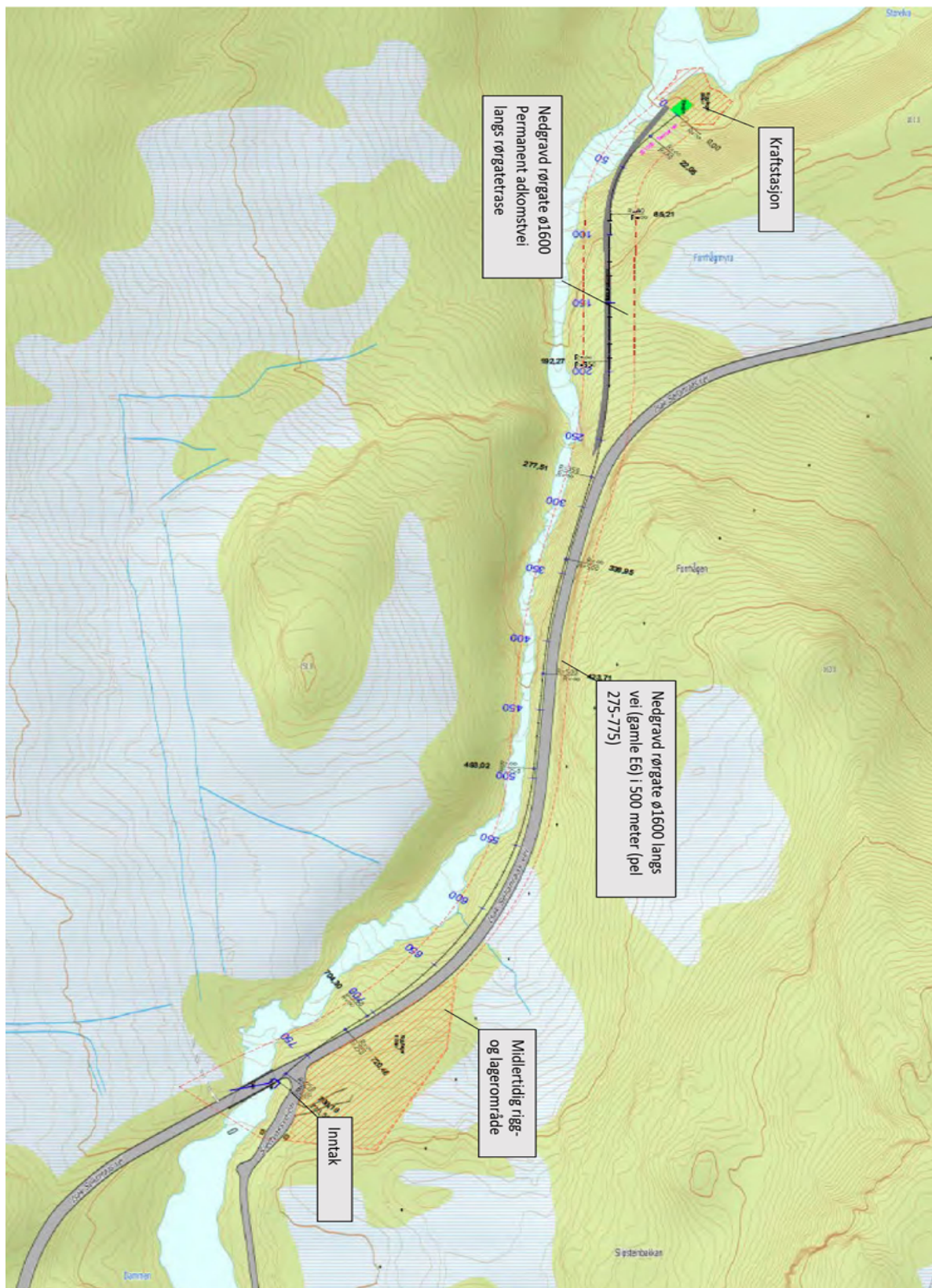
NVE forutsetter at Hywer AS går i tidlig dialog og inngår de nødvendige avtaler med Statens Vegvesen for de delene av tiltaket som berører deres grunn.

Hamarøy kommune tok i sitt høringssvar opp et ønske om økt vannslipp fra Slunkajavrre til Sagelvvassdraget. NVE har i e-post den 28.1.2025 gitt veiledning til kommunen i prosessen om å revidere vilkår for reguleringskonsesjoner.

Øvrige forhold av privatrettslig karakter er ikke vurdert av NVE, og vi forutsetter at Hywer AS skaffer de nødvendige tillatelser og avtaler før utbygging.

Vedlegg 1

Figur 3: Detaljkart over hele prosjektområdet. Kart utarbeidet av Hywer AS